

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	362
Land:	Marokko-Vestsahara
Kilde:	Landinfo
Titel:	Marokko – Forhold for LHBT-personer
Udgivet:	5. juli 2024
Optaget på baggrundsmaterialet:	27. august 2024

Marokko: Forhold for LHBT-personer

- Straffeloven kriminaliserer homoseksuelle handlinger
- Straffeloven § 489 håndheves i økende grad
- LHBT-personer blir trakassert og anholdt av politiet
- Homoseksualitet i en marokkansk kontekst
- Reaksjoner fra private aktører (familie, nettverk, lokalsamfunn)
- Interesseorganisasjoner gir et visst støttetilbud

Kort om begrepsbruk

Denne responsen beskriver forhold for LHBT-personer i Marokko. Responsen tar kort for seg lovverket og håndhevingen av dette, holdninger til seksuelle minoriteter i det marokkanske samfunnet og reaksjoner som seksuelle minoriteter møter, fra både statlige og private aktører. Responsen omhandler hovedsakelig forhold for homofile menn, fordi kildematerialet i stor grad omhandler denne gruppen, men også andre seksuelle minoriteter og kjønnsminoriteter nevnes i den grad de omtales i kildematerialet. Informasjonen i responsen, for eksempel reaksjoner ved kjønnsrolleoverskridende praksis, er imidlertid relevant for alle LHBT-personer.

I denne responsen brukes begrepet homoseksualitet for å beskrive seksuelle handlinger mellom to personer av samme kjønn, mens homofili brukes om en grunnleggende følelsesmessig orientering (legning). I sitater og referanse til kildelitteratur, brukes forfatterens terminologi. Som en samlebetegnelse bruker vi LHBT, som står for lesbiske, homofile, bifile, transkjønnede. Vi bruker også samlebegrepene «seksuelle minoriteter» og «skeive».

Straffeloven kriminaliserer homoseksuelle handlinger

Seksuelle handlinger mellom to av samme kjønn er forbudt etter marokkansk straffelov § 489. Bestemmelsen gjelder både for menn og kvinner. Strafferammen for å bryte bestemmelsen er fengsel fra seks måneder til tre år, i tillegg til bøter:

Den som begår en utuktig eller naturstridig handling med en av samme kjønn, skal [...] dømmes til fengsel fra seks måneder til tre år og en bot på 200 til 1000 dirham (Code pénal 1962, Landinfos oversettelse).

Lovbestemmelsen som kriminaliserer homoseksuelle handlinger, tilhører del VI av den marokkanske straffeloven. Denne delen inneholder lovbestemmelser som, i tillegg til homoseksuelle handlinger, kriminaliserer andre «moralforbrytelser», slik som utuktig atferd, angrep på offentlig moral, førekskapelige seksuelle relasjoner og utroskap. Moralrelaterte lovbestemmelser er kontroversielle i det marokkanske samfunnet, og diskuteres mellom et liberalt orientert samfunnsjukt som åpner for større personlig frihet og moralkonservative miljøer der religionen står sterkt.

Straffeloven § 489 håndheves i økende grad

Marokkanske myndigheter utgir statistikk over antall straffesaker, kategorisert etter hjemmel i straffeloven. Følgende tabell angir antall straffesaker med hjemmel i straffeloven § 489¹:

År	Antall straffeforfølgelser
2017	130
2018	147
2019	168
2020	141
2021	N/A
2022	284 (januar – oktober)
2023	441 (første halvdel av 2023)

Det finnes begrenset informasjon om konteksten rundt straffesakene, eller hvorfor det har skjedd en betydelig økning i straffeforfølgelser etter 2022. Under har vi

¹ Tallene er satt sammen av opplysninger fra ulike kilder, herunder MRA (2022) og U.S. Department of State (2024). Tall fra 2021 mangler i kildene. Det er uklart hva som her legges i straffesaker (prosecutions), for eksempel om hver sak involverer én person eller flere, og om det foreligger endelig dom i sakene.

samlet eksempler på anholdelser og rettsforfølgelse fra 2023 og 2024 (Human Dignity Trust u.å.):

- I april 2023 raidet politiet et hus i Casablanca under et LHBT-arrangement, og anholdt 80 personer. Det er uklart om de ble straffeforfulgt.
- I september 2023 ble to menn dømt til tre års fengsel for homoseksuelle handlinger i Al Hoceima.
- I november 2023 ble en mindreårig gutt dømt til seks måneders fengsel og bøter for homoseksuelle handlinger. Gutten skal ha blitt utsatt for seksuelle overgrep av en religiøs autoritetsperson, som ble dømt til åtte års fengsel for forholdet.
- I februar 2024 ble to personer fra Wardana anholdt etter beskyldninger om homoseksuelle handlinger. Det er uklart om de ble tiltalt for forholdet.
- I mars 2024 raidet politiet et hus etter at de fikk informasjon om at det skulle forgå «homoseksuelle handlinger» der, og arresterte en gruppe menn. De ble varetektsfengslet, men det er uklart om de har blitt straffeforfulgt.

LHBT-personer blir trakassert og anholdt av politiet

Den marokkanske LHBT-organisasjonen Akaliyat har utgitt en rapport om forhold for LHBT-personer i Marokko (Akaliyat 2024). Rapporten er basert på samtaler med 400 personer i større byer (Agadir, Casablanca, Marrakech og Rabat). Av respondentene i undersøkelsen, identifiserte 63 % seg som menn og 33 % som kvinner.²

34 % av respondentene opplyste at de hadde blitt utsatt for trakassering av myndighetene. Særlig transpersoner og ikke-binære opplyste å ha bli utsatt for trakassering.

29 % av respondentene opplyste at de hadde blitt anholdt av politiet. Halvparten av disse igjen opplyste at de hadde blitt eksplisitt informert av politiet om at de var anholdt med hjemmel i § 489.

63 % av respondentene som har blitt anholdt, opplyste at de hadde blitt utsatt for nedverdiggende behandling eller mishandling («ill treatment»). Lesbiske kvinner og transkvinner er ifølge rapporten mest utsatt for slik behandling av politiet.

² Rapporten fra Akaliyat kjennetegnes av manglende redegjørelse for metodologi. Landinfo velger likevel å formidle resultatene fra rapporten, ettersom det finnes svært få rapporter basert på empirisk datamateriale om forhold for LHBT-personer i Marokko. Det må også påpekes at LHBT-organisasjoner i Marokko generelt opererer under forhold som gjør det utfordrende å utarbeide slike rapporter, både økonomisk og fordi temaet er tabubelagt.

Halvparten av respondentene som oppga dette, ble utsatt for psykisk mishandling gjennom verbale krenkelser, følelsesmessig utpressing eller ydmykelse av politiet. Rundt en tredjedel av de som hadde blitt anholdt, rapporterte at de hadde blitt utsatt for fysisk vold.

Ifølge studien fra Akaliyat fikk kun 15 % av de anholdte juridisk bistand fra en advokat. Kun 17 % av disse igjen fikk advokatbistand gjennom en pro bono-ordning eller en sivilsamfunnsorganisasjon.

Ifølge rapporten fra Akaliyat har kun 14 % som har vært offer for vold eller andre overgrep, anmeldt forholdet. Akaliyat opplyser at årsakene blant annet er frykt for selv å bli anholdt ved anmeldelse og generell mistillit til lokale myndigheter. Mange frykter at politiet eller andre myndighetsaktører skal bryte taushetsplikten. Informasjon på avveie kan føre til frykt for hevn og skandale, og at dette igjen skal gå utover ryktet til familien.

Marokkansk lovverk gir ingen beskyttelse til seksuelle minoriteter

I Marokko finnes det ikke lovforbud mot diskriminering eller trakassering på bakgrunn av seksuell orientering, eller mot hatkriminalitet. Ekteskap mellom to av samme kjønn er heller ikke anerkjent. Dette gjør, ifølge organisasjonen ILGA (som gjengitt i U.S. Department of State 2024), LHBT-personer til en sårbar gruppe, uten rettslig vern. Imidlertid har Marokko et forholdsvis sterkt rettsvern av privatlivets fred, og myndighetene har begrenset anledning til å trenge inn i private hjem.

Homoseksualitet i en marokkansk kontekst

I Marokko, hvor befolkningen overveiende er muslimer, er ekteskapet den eneste legitime rammen for seksuell og familieliv, og heteroseksualitet er den eneste anerkjente normen. Homoseksualitet er generelt negativt oppfattet i Marokko, og knyttet til forestillinger om perversjon (*shudhudh*), synd (*haram*) og skam (*hshuma*). På grunn av slike holdninger, er det få som står frem som homofile i Marokko.

Samtidig finnes det en viss toleranse overfor homoseksualitet, homofili og kjønnsidentitet i visse sjikt i det marokkanske samfunnet. Afrobarometers holdningsundersøkelse fra 2016 viser at 16 % av de marokkanske respondentene er tolerante overfor LHBT-personer.³ Undersøkelsen viser, skjematisk fremstilt, at unge, urbane, høyt utdannede respondenter er mer tolerante overfor LHBT-

³ Tallet representerer den prosentvise andelen marokkanske respondenter som opplyser at de «strongly like», «somewhat like» eller «do not care» hva gjelder å ha naboer som er homoseksuelle.

personer enn eldre, lavt utdannede respondenter på landsbygda (Dulani, Sambo & Dionne 2016).

Denne dualiteten mellom det konservative og det liberale Marokko reflekteres også i forhold for LHBT-personer. I en reportasje under rubrikken «LGBTQ travel», karakteriserer reisemagasinet Afar Marokko som et land i en overgangsfase mellom en levende LHBT-kultur i en del av landets mer progressive byer, og et repressivt lovverk. Artikkelen påpeker at mens den marokkanske LHBT-kulturen tidligere fremsto som «importert» fra utlandet, er den nå mer lokalt forankret, blant annet gjennom offentlig kjente, skeive kulturpersonligheter, som den lesbiske forfatteren Fatima Zahra Amzkar og den homofile forfatteren og filmskaperen Abdellah Taïa (Graham 2023).

Maskuline og feminine kjønnsroller er klart atskilte

Marokko er et kjønnskonservativt samfunn hvor maskuline og feminine kjønnsroller er klart atskilte, og hvor kjønnsrolleoverskridende praksis i liten grad tolereres. I det marokkanske samfunnet vil kjønnsstereotype, «maskuline» trekk hos menn fremheves og verdsettes, mens «feminine» trekk ved menn anses som upassende og latterlige. Den marokkanske journalisten Hanane Harrath (som sitert i Revert 2016) beskriver forholdet mellom kjønnsroller og homoseksualitet slik:

Homoseksualitet er og har alltid vært tabu i Marokko, som i mange andre land, først og fremst av religiøse årsaker, og definitivt av antropologiske årsaker. I patriarkalske samfunn der mannen skal være dominerende, er det et nederlag å stå frem som homoseksuell. Hele den lovpriste viriliteten går opp i røyk, og dermed også personens sosiale eksistens.

Vektleggingen av «maskuline» trekk ved menn medfører at personer med ikke-konforme kjønnsuttrykk synes særlig utsatt for reaksjoner. Særlig menn som oppfattes som «feminine» (i klesvalg, kroppsspråk, stemmebruk, og så videre), er mest utsatt for reaksjoner fra myndighetene. Ifølge amerikanske myndigheter (U.S. Department of State 2024) blir personer med et ikke-konformt kjønnsuttrykk ofte singlet ut av politiet på grunn av sin fremtoning. Dersom politiet gjør «inkriminerende» funn på personen, som kondomer og lignende, anser de dette som bevis på at personen har gjort seg skyldig i brudd på § 489.

«Stillhetenes lov»

Et grunnpreg ved den marokkanske kulturen, som også er relevant for LHBT, er den såkalte stillhetens lov. Den innebærer et skarpt skille mellom det som foregår i den private sfære og i det offentlige rom. Forhold som få stiller spørsmål ved når det skjer privat, er tabubelagt dersom det foregår i en offentlig sammenheng. Dette gjelder også homoseksualitet og homofili. Homoseksuelle relasjoner er, om ikke godtatt, så aktivt oversett, så lenge det foregår i en privat sammenheng, på en diskret måte, som ikke utfordrer etablerte kjønnsroller og samfunnsmoral. Seksuelle handlinger mellom menn oppfattes først som problematisk for omgivelsene dersom en person offentlig utfordrer kjønnsrollene slik de forstås av

majoriteten av befolkningen, for eksempel gjennom en iøynefallende feminin fremtoning eller et åpenlyst valg av en likekjønnet (seksual)partner. Dette vil for de fleste marokkanere oppfattes som en upassende og truende blanding av kjønnsroller, som utfordrer heteronormative forestillinger om maskulinitet (Beaumont 2010). En representant for organisasjonen Aswat, som arbeider for rettighetene til seksuelle minoriteter, uttrykker det slik til avisen Le Monde:

Homoseksualitet har alltid eksistert, men de sosiale kodene tilsier at man må skjule det, for samfunnet er ikke klar til å tolerere [det]. Denne dobbeltmoralen gjelder ikke bare homoseksualitet. Det finnes folk som drikker alkohol, fester og har utenomekteskapelige relasjoner. Dette er først skammelig når det skjer i det offentlige rom (Bozonnet 2016, Landinfos oversettelse).

Reaksjoner fra private aktører (familie, nettverk, lokalsamfunn)

Alle respondentene i kartleggingsrapporten til Akaliyat (2024) opplyser at de opplever å leve i fiendtlige omgivelser. Respondentene viser her særlig til negative holdninger i nærmiljø, i familien, blant naboer og i andre deler av en persons nettverk. Ut fra tilgjengelig kildemateriale, kan reaksjoner som LHBT-personer opplever være en eller flere av følgende kategorier:

Brudd med familie og sosial utstøtelse

Mange seksuelle minoriteter opplever at familien bryter med dem dersom deres seksuelle orientering blir kjent. Forskeren François Courtray (1998) beskriver to mulige utfall dersom det blir kjent at et familiemedlem er homofil.⁴ I beste fall vil det føre til en familiekrise som varer noen uker eller måneder, før familien legger lokk på situasjonen og aldri snakker om det igjen, men overvåker vedkommendes privatliv for å hindre normbrudd. Det andre mulige utfallet er brudd med familien, som medfører at vedkommende kastes ut av familiehjemmet. Det finnes enkelthistorier om personer som har kommet ut til egen familie og blitt akseptert, men det synes sjelden å være utfallet.

Fysisk og seksualisert vold

70 % av Akaliyats respondenter hadde blitt utsatt for fysisk og psykisk vold. Mens lesbiske kvinner opplevde psykisk og fysisk vold i hjemmemiljøet (60 %), opplevde transkvinner (86 %) og ikke-binære (82 %) angrep i det offentlige rom. Dette viser at en kjønnsrolleoverskridende fremtoning øker risikoen for reaksjoner i det offentlige rom. Også vitnemål fra enkeltpersoner formidler at mange LHBT-personer utsettes for vold, fra familiemedlemmer og personer i eget nettverk,

⁴ Artikkelen er tilråskommen, men de sosiokulturelle rammene for homoseksualitet i Marokko som beskrives i artikkelen er, etter Landinfos vurdering, fortsatt gjeldende.

dersom de står frem som homofile eller blir observert i intime situasjoner med en person av samme kjønn (se for eksempel Bouraque 2016). En marokkansk journalist (som sitert i Revert 2016) påpeker at vold generelt sett er utbredt i Marokko, og at vold brukes for å løse konflikter, også konflikter rundt moralske spørsmål.

Verbal trakassering

Selv om det etter det Landinfo kjenner til ikke finnes noen uttømmende registrering av type reaksjoner og omfang når en person står frem som homofil, virker det ut fra foreliggende litteratur som at verbal trakassering er den vanligste reaksjonen, i tillegg til sosial marginalisering. Mange skeive uttaler at de blir utsatt for verbal trakassering, som i noen tilfeller kan være hatefulle ytringer.

«Outing» og svertekampanjer

Det finnes flere eksempler på at seksuelle minoriteter og kjønnsminoriteter har blitt outet eller utsatt for svertekampanjer, fra private aktører. Dette skjer ofte på digitale flater, ettersom mye LHBT-liv leves her, og fremstår som en konstant stressfaktor for LHBT-personer.

Det mest kjente, og omfattende, eksemplet på outing skjedde i april 2020. En kjent influenser på Instagram skal ha oppfordret følgerne sine til å opprette falske profiler på datingsider for LHBT-personer for å eksponere homofile menn. Mange delte deretter brukerprofilenes bilder og annen personinformasjon på nettet, slik at de ble identifisert. Minst hundre personer skal ha blitt eksponert (Sanae 2024). Ofrene for kampanjen ble utsatt for sterke reaksjoner i etterkant, som hatefulle ytringer, trusler og direkte oppfordringer til vold (Trans Dynamics 2022). Som følge av kampanjen skal flere menn ha blitt kastet ut av familiehjemmene sine, midt under covid-pandemien. Det finnes også flere eksempler på svertekampanjer mot LHBT-personer og kjønnsminoriteter i Marokko de senere årene (Human Dignity Trust u.å.).

Diskriminering innenfor arbeidsliv, boligsektor og helsevesen

Siden Marokko ikke har diskrimineringsvern for seksuelle minoriteter, finnes det heller ingen statistikk på omfanget av diskriminering innenfor arbeidsmarked, boligmarked og helsevesen. En marokkansk paraplyorganisasjon bestående av flere marokkanske sivilsamfunnsorganisasjoner (Conseil civil de lutte contre toutes les formes de discrimination 2018), viser i sin rapport til at situasjonen er særlig vanskelig for transpersoner og personer med et synlig, ikke-normativt kjønnsuttrykk (påkledning, holdning, språkbruk, og lignende) på arbeidsplassen. Mange føler seg tvunget til å skjule sin identitet for å unngå trakassering og stigmatisering, og eventuelt oppsigelse fra stillingen. Organisasjonen viser også til tilfeller av seksualisert vold mot LHBT-personer og kjønnsminoriteter på arbeidsplassen. LHBT-personer kan også oppleve diskriminering på boligmarkedet. Helsevesenet er preget av stereotype holdninger til LHBT-

personer og kjønnsminoriteter, noe som kan gi disse gruppene et mer begrenset eller lite tilpasset helsetilbud.

Reaksjonenes omfang varierer etter sosialt og geografisk miljø

Det er umulig å forutsi hva slags reaksjoner en person som frivillig står frem som homofil eller som får sin legning ufrivillig eksponert vil kunne oppleve, og i hvilket omfang. Marokko er et kulturelt og sosialt sammensatt land, og reaksjonens art og omfang vil variere fra et miljø til et annet. Lederen i menneskerettighetsorganisasjonen Association Marocaine des Droits Humains (AMDH), Khadija Ryadi, understreker at:

I velstående miljøer har folk ressurser til å leve på kanten av samfunnet og de er ikke utsatt for det samme presset som man blir i mer folkelige miljøer. Det er mye vanskeligere å forsvare [...] sin homoseksualitet i en forstad til Casablanca enn i et velstående strøk som Anfa (som sitert i Slimani 2010, Landinfos oversettelse).

Dette bekreftes av en LHBT-aktivist, som sier at «det finnes ikke noe typisk LHBT-liv i Marokko; det avhenger av hvilken by man befinner seg i, hvilket strøk, og hvilken yrkesgruppe og sosial kategori man tilhører» (som sitert i Hadni 2019, Landinfos oversettelse). Storbyer som Rabat, Casablanca og Marrakech gir større anonymitet, i motsetning til rurale områder, hvor alle vet alt om alle, hvor det er vanskeligere å skille seg ut og folk blander seg mer i hvordan andre lever.

Rapporten til Akaliyat (2024) viser at det også er en sammenheng mellom risiko for reaksjoner og sosioøkonomisk tilhørighet. Personer som tilhører en høy sosioøkonomisk gruppe, basert på utdanningsnivå og inntekt, opplever færre reaksjoner enn de som tilhører en svakere sosioøkonomisk gruppe. Rapporten viser spesifikt at risiko for å bli anholdt av politiet varierer med sosioøkonomisk status. Respondenter som tjener over 8000 DM i måneden, en solid marokkansk månedslønn, blir sjeldnere anholdt av politiet enn personer med lavere inntekt. Videre viser rapporten at god kjennskap til straffelovens bestemmelser, som ofte henger sammen med høy utdanning, innebærer lavere risiko for å bli anholdt av politiet.

Interesseorganisasjoner gir et visst støttetilbud

Ifølge en rapport fra Arab Reform Initiative (Sanae 2024) om fremvekst av det organiserte, skeive miljøet, finnes det i dag 13 LHBT-organisasjoner rundt om i Marokko. Flere av disse arbeider spesifikt for interessene til ulike grupper under LHBT-paraplyen, som Nassawiyat (lesbiske) og Trans Dynamics (transpersoner og ikke-binære).

Organisasjonene arbeider blant annet med kapasitetsbygging, påvirkningsarbeid, dokumentasjon av overgrep, eksponering av homofobisk og transfobisk vold og innsamling av penger for å støtte skeive i en vanskelig situasjon. Gjennom støtte fra intellektuelle, offentlige personer og internasjonale aktører, gjennomfører de blant annet kampanjer for å løslate anholdte LHBT-personer (Sanae 2024).

Den arabiske våren i 2011 markerte et skille i måten sosial mobilisering foregikk på i Marokko, særlig blant unge. Sosialt og politisk engasjerte unge begynte å organisere seg i ulike «kollektiver», som på mange måter skiller seg fra tradisjonelle menneskerettsgrupper og andre sivilsamfunnsgrupper. Kollektivene tar i større grad sosiale medier i bruk, og gjør seg synlig i det offentlige rom, gjennom kunstneriske uttrykk, som fanziner⁵, graffiti, musikk og teater. Det første LHBT-kollektivet av denne typen var Aswat, som ble etablert i 2013, deretter Akaliyat i 2015. Dette medførte bredere spredning av organisasjonenes kampsaker, og en større synlighet i det offentlige rom. Kollektivene koblet seg på større politiske bevegelser, som Mouvement du 20 février (M20), en politisk protestbevegelse som oppsto i kjølvannet av den arabiske våren i 2011, og integrerte på denne måten LHBT-kampen i en større, nasjonal politisk bevegelse.

Etter en vellykket digital kampanje for å få løslatt to mindreårige jenter som hadde blitt anholdt av politiet for å ha kysset på en takterrasse i Marrakech, begynte organisasjonene å fokusere på digitale strategier. En «bølge» av LHBT-organisasjoner så ifølge Sanae (2024) dagens lys på digitale plattformer, både som et samlingssted for miljøet og som utgangspunkt for aktivisme. Dette bidro til økt synlighet av blant annet kunst av skeive kunstnere og podkaster med intervjuer med LHBT-personer, slik at deres historier nådde frem til en større del av befolkningen.

Det kan imidlertid virke som at det i stor grad er ressurssterke personer som er tilknyttet interesseorganisasjonene. Av respondentene til Akaliyat (2024) opplyste kun 6 % at de er involvert i en LHBT-organisasjon. De fleste av disse er ciskjønnede menn, mens transpersoner og ikke-binære i minst grad har kontakt med en LHBT-organisasjon.

LHBT-organisasjonene møter administrative utfordringer med å registrere seg som sivilsamfunnsorganisasjoner hos myndighetene, fordi de arbeider for en sak som er kriminalisert i straffeloven. I rapporten til Arab Reform Initiative (Sanae 2024) kommer det imidlertid frem at organisasjonene ikke nødvendigvis ønsker å bli offentlig registrert som sivilsamfunnsorganisasjoner, fordi de ikke vil bli anerkjent av en stat som ikke anerkjenner dem, og fordi de frykter infiltrering og kooptering fra myndighetene.

⁵ Magasiner som gjerne er laget av amatører og beregnet på tilhengere av en person eller et emne, ofte i alternativ undergrunnskultur.

Det finnes flere eksempler på at LHBT-aktivister har opplevd reaksjoner fra myndigheter og private aktører. Særlig sommeren 2015, som ofte omtales som «the dark summer» av aktivistene, opplevde mange LHBT-aktivister at de ble overvåket og trakassert av myndighetene, og mange ble «outet» til familie og på arbeidsplassen. En av grunnleggerne av Aswat ble anholdt da han ledet en debatt rundt temaet «love is not a crime». Presset førte ifølge Sanae til «utbrenthet» blant aktivistene, og mange trakk seg derfor ut, engasjerte seg i andre saker eller søkte asyl i utlandet (Sanae 2024).

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnet er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

Akaliyat (2024, 19. januar). *Study Of The Needs Of Sexual And Gender Diversity Population In Morocco*. Rabat: Akaliyat. Tilgjengelig fra <https://akaliyat.org/study-of-the-needs-of-sexual-and-gender-diversity-population-in-morocco/> [lastet ned 5. juni 2024].

Beaumont, Valérie (2010). Amitiés particulières au Maghreb : sociabilités et discours homosexuels. *L'année du Maghreb*, 6, 221-252. Tilgjengelig fra <https://journals.openedition.org/anneemaghreb/890> [lastet ned 2. juli 2024].

Bouraoue, Tarek (2016, 13. september). Melilia, asile des homosexuels marocains. *Tel Quel*. Tilgjengelig fra https://telquel.ma/2016/09/13/melilia-asile-des-homosexuels-marocains_1496898 [lastet ned 1. juli 2024].

Bozonnet, Charlotte (2016, 25. november). Deux adolescentes devant la justice marocaine pour « homosexualité ». *Le Monde*. Tilgjengelig fra https://www.lemonde.fr/afrique/article/2016/11/25/au-maroc-deux-adolescentes-devant-la-justice-pour-homosexualite_5037871_3212.html [lastet ned 30. mai 2024].

Code pénal (1962). *Dahir No 1-59-413 du Joumada II 1382 (26 novembre 1962) portant approbation du texte du code pénal*. Tilgjengelig fra https://www.onousc.ma/storage/code_penal.pdf [lastet ned 2. juli 2024].

- Conseil civil de lutte contre toutes les formes de discrimination (2018, mai). *État des lieux des discriminations au Maroc*. Rabat: Conseil civil de lutte contre toutes les formes de discrimination. Tilgjengelig fra <https://www.gadem-asso.org/wp-content/uploads/2018/05/Rapport-Conseil-civil-fran%C3%A7ais-1-compress%C3%A9.pdf> [lastet ned 2. juli 2024].
- Courtray, Francois (1998). La loi du silence. De l'homosexualité en milieu urbain au Maroc. *Gradhiva*, 23, 108-119. Tilgjengelig fra https://www.persee.fr/doc/gradh_0764-8928_1998_num_23_1_1011 [lastet ned 2. juli 2024].
- Dulani, Boniface; Sambo, Gift & Dionne, Kim Yi (2016, 1. mars). *Good neighbours? Africans express high levels of tolerance for many, but not for all*. Accra: Afrobarometer. Tilgjengelig fra https://www.afrobarometer.org/wp-content/uploads/2022/02/ab_r6_dispatchno74_tolerance_in_africa_eng1.pdf [lastet ned 30. mai 2024].
- Graham, Adam H. (2023, 9. juni). Morocco Used to Be a Haven for Gay Artists. It's a Bit More Complicated Now. *Afar*. Tilgjengelig fra <https://www.afar.com/magazine/is-morocco-becoming-a-more-queer-friendly-destination> [lastet ned 31. mai 2024].
- Hadni, Dounia (2019, 14. oktober). Mœurs : ces Marocains obligés de se cacher. *Libération*. Tilgjengelig fra https://www.liberation.fr/planete/2019/10/14/moeurs-ces-marocains-obliges-de-se-cacher_1757594/ [lastet ned 1. juli 2024].
- Human Dignity Trust (u.å.). *Morocco*. London: Human Dignity Trust. Tilgjengelig fra <https://www.humandignitytrust.org/country-profile/morocco/> [lastet ned 30. mai 2024].
- MRA, dvs. Mobilising for Rights Associates (2022, juni). *Protection Not Prison: How the criminalization of sexual relations outside of marriage promotes violence against women*. Rabat: MRA. Tilgjengelig fra <https://mrawomen.ma/wp-content/uploads/doc/English%20490%20report%20FINAL.pdf> [lastet ned 19. april 2023].
- Revert, Amélie (2016, 8. april). Maroc : homosexuels, des victimes jugées coupables. *TV5 Monde*. Tilgjengelig fra <https://information.tv5monde.com/afrique/maroc-homosexuels-des-victimes-jugees-coupables-24644> [lastet ned 1. juli 2024].
- Sanae, A. (2024, 2. februar). *Emergence, Resilience, and Tensions: A Decade of LGBTQ Activism in Morocco*. Paris: Arab Reform Initiative. Tilgjengelig fra <https://www.arab-reform.net/publication/emergence-resilience-and-tensions-a-decade-of-lgbtq-activism-in-morocco/> [lastet ned 1. juli 2024].
- Slimani, Leïla (2010, 16. desember). Les nouveaux combattants. *Jeune Afrique*. Tilgjengelig fra <https://www.jeuneafrique.com/193571/societe/les-nouveaux-combattants/> [lastet ned 1. juli 2024].
- Trans Dynamics (2022, november). *Human Rights Violations Based on Sexual Orientation, Gender Identity and Expression, and Sexual Characteristics in Morocco*. Rabat: Trans Dynamics.
- U.S. Department of State (2024). *Country Reports on Human Rights Practices: Morocco*. Washington D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/morocco/> [lastet ned 22. mai 2024].

© Landinfo 2024

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.